Die Departement van Landbou en Visserie en hoe dit ingestel is om aan die begrip van optimale bodembenutting in die landbou te voldoen*

D.W. Immelman

Direkteur-generaal Landbou en Visserie, Dirk Uys-gebou, Hamiltonstraat, Pretoria 0002

OPSOMMING

Optimale bodembenutting behels dat landbou-ontwikkeling in harmonie met die natuurlike omgewingsfaktore en op ekonomiese grondslag moet geskied en dat dit nie ten koste van die landbouhulpbronne mag plaasvind nie. Die samevoeging van die drie onafhanklike staatsdepartemente, naamlik Landboutegniese Dienste, Landbou-ekonomie en -bemarking en Landboukrediet en Grondbesit tot een departement sal die strewe na hierdie doel aansienlik vergemaklik.

SUMMARY

The Department of Agriculture and Fisheries and its attitude towards optimum soil utilization in agriculture

The concept of optimum soil utilization involves economically viable agricultural development, in close harmony with environmental factors, and without deterioration of the natural resources. The recent amalgamation of the three previously independent Government Departments of Agricultural Technical Services, Agricultural Economics and Marketing and Agricultural Credit and Land Tenure (in the new Department of Agriculture and Fisheries) should enhance greatly the efforts in this direction.

Die begrip optimale bodembenutting in die landbou het in die laat sestigerjare sy beslag gekry nadat 'n komitee onder leiding van prof. F.R. Tomlinson, destyds Direkteur van die Transvaalstreek in die Departement van Landboutegniese Dienste, 'n departementele verslag in dié verband uitgebring het.

Die ondersoek deur dié komitee is gedoen vanweë die Departement se besorgdheid oor die Republiek se relatief lae landboupotensiaal, asook die uiterste kwesbaarheid van sommige van die landbouhulpbronne. Om die beperktheid en relatief lae potensiaal van ons landbouhulpbronne te bevestig, is 'n berekening gemaak wat daarop gedui het dat die 12 persent van die totale landbou-oppervlakte wat onder bewerking is meer as die helfte van die totale waarde van die landbouproduksie oplewer.

Verder is ook bepaal dat slegs 4 persent van die totale oppervlakte van die R.S.A. as werklik hoëpotensiaalgrond geklassifiseer kan word en dat dié beperkte oppervlakte na berekening waarskynlik 40 persent van die totale waarde van ons landbouproduksie lewer.

Die kwesbaarheid van die Republiek se landbouhulpbronne is algemeen bekend. Die grondverlies wat selfs in die hoëpotensiaalgebied plaasvind, is onrusbarend, terwyl die agteruitgang van die natuurlike weiveld, wat weer aanleiding gee tot ontbloting, oppervlakte-erosie en uiteindelik donga-erosie met die grootste mate van erns bejeën moet word.

Afgesien van die relatiewe skaarsheid aan landbouhulpbronne verloor die landboubedryf jaarliks aansienlike oppervlakte weens ander ontwikkelings soos dié van stede en dorpe, nywerhede, mynbou, paaie, spoorweë en so meer.

Die Suid-Afrikaanse boer het 'n moeilike taak om uit te voer. Dit is 'n uitdaging om met swak grond en 'n wisselvallige reënval bestendigheid in die boerdery te verseker. Ook met die oog op die groots moontlike bestendigheid in die boerdery is dit nodig dat bepaalde beginsels gehandhaaf moet word.

Die boerderygemeenskap moet sy bestaan maak uit die landbouhulpbronne wat hy tot sy beskikking het, en dit is nodig dat daar aan hom leiding gegee word hoe die beste daarmee handel kan word, tot sy eie voordeel en tot dié van die land en sy totale bevolking.

Daar rus 'n groot verantwoordelikheid op die landboubedryf om in die behoeftes van 'n snel toenemende bevolking met 'n steeds stygende lewenstandaard te voldoen.

*Referaat gelewer tydens die 1981-jaarvergadering van die Afdeling Landbouwetenskappe van die Suid-Afrikaanse Akademie vir Wetenskap en Kuns.

Die begrip optimale bodembenuutting is daarop gemik om die optimale gebruik van die landbouhulpbronne te verseker en om ook die mensemateriaal in die landboubedryf optimaal aan te wend.

Die beginsels van optimale bodembenuutting behels dat:

- Landbou-ontwikkeling in harmonie met die natuurlike omgewingsfaktore moet geskied.
- Landbou-ontwikkeling nie ten koste van die landbouhulpbronne mag geskied nie.
- Landbou-ontwikkeling op ekonomiese grondslag moet geskied.

Enige landboustreek het 'n bepaalde inherente landboupotensiaal. Dit dui op die landbouproduksiemoontlikhede wat voortvloei uit die gesamentlike en afsonderlike invloede van die natuurlike omgewingsfaktore soos topografie, klimaat, grond, watervoorraad en plantegroei.

Die eerste vereiste om te voldoen aan die begrip optimale bodembenuutting is dat die boerderyvertakkings in harmonie moet wees met die landbouproduksiemoontlikhede.

Die feit dat 'n boerderyvertakking in harmonie met die omgewingsfaktore is, is nog geen versekering dat die landbouhulpbronne nie afgetakel sal word nie. Die kwesbaarheid en beskermingsfaktor moes dus voortdurend in gedagte gehou word.

Behalwe die aangepastheid van boerderyvertakkings en die bedryfvoering daarvan op so 'n wyse dat dit nie ten koste van die landbouhulpbronne geskied nie, is daar binne die begrip van optimale bodembenuutting nog die ekonomiese faktor wat bevredig moet word omdat daar altyd 'n ondernemer betrokke is.

Die drie faktore – die aangepastheidsfaktor, die beskermingsfaktor en die ekonomiese faktor – vorm dus onafskeidbaar die grondslag vir optimale bodembenuutting.

Ten tyde van die ontwikkeling van die begrip optimale bodembenuutting was daar drie onafhanklike staatsdepartemente wat elkeen sy deel tot die landbouontwikkelingsproses gelever het. Dit was die Departemente van Landbou-tegniese Dienste, Landbou-ekonomie en -bemarking en Landboukrediet en Grondbesit. Die drie departemente het onderskeidelik op die tegniese, die ekonomiese en die finansiële gebied redelik onafhanklik van mekaar opgetree. Dit is duidelik dat nie een van dié departemente in eie reg optimale bodembenuutting in totaliteit kon nastreef nie.

Indien die begrip optimale bodembenuutting noukeurig ontleed word, word dit duidelik dat die nastrewing daarvan 'n voortdurende, ingewikkelde en hoogs wetenskaplike proses is. Die uitvoering van die begrip behels dat:

- die landbouhulpbronne geklassifiseer moet word sodat redelik homogene boerderygebiede afgebaken kan word,
- die toepassing van opbrengsnorme en produksietegnieke vir sodanige redelik homogene afgebakende gebiede, aanvanklik hoofsaaklik aan die hand van bestaande kennis;
- die aangee van riglyne vir redelik homogene gebiede ten opsigte van aangepaste boerderyvertakkings en

die kombinasie van sodanige vertakkings waar moontlik;

- die instelling van kommunikasieprogramme om hierdie opbrengsnorme, produksietegnieke en riglyne ten opsigte van boerderyvertakkings te bevorder;
- die voortdurende ontginning van die landboupotensiaal deur middel van doelgerigte tegniese en ekonomiese navorsing, waardeur verhoogde opbrengsnorme gestel kan word, produksietegnieke verbeter kan word en groter duidelikheid oor aangepaste boerderyvertakkings en hulle kombinasie verkry kan word;
- die finansiering van die landbou-ontwikkelingsproses deur middel van lenings, subsidies en skenkings;
- die uitoefening van beheer oor die ordelike bemarking van landbouprodukte;
- die koördinering van die departementele mannekrag sowel as die mannekrag van die ander instansies, en laastens
- die administrasie van wetgewing en skemas ter beskerming en ontwikkeling van die landbouhulpbronne, finansiering van die landbou en die redelike bemarking van landbouprodukte.

Vervolgens word 'n kort uiteensetting gegee van die Departement van Landbou en Visserie se betrokkenheid in die fasette wat as voorvereiste vir die uitvoering van optimale bodembenuutting gesien word.

Die klassifikasie van die landbouhulpbronne berus op die identifisering en kartering van grondtipes in gebiede met 'n hoë mate van eenvormigheid ten opsigte van klimaat, grondpatroon en terreinvorm. Verder berus dit op die afbakening van redelik homogene boerderygebiede waarin 'n redelike mate van homogeniteit ten opsigte van bodemklaspatroon bestaan en waarin vir elke bodemklas daar 'n aansienlike mate van eenvormigheid bestaan ten opsigte van potensiële bedryfstakke, opbrengste en bygaande produksietegnieke. Die redelik homogene boerderygebiede bestaan gewoonlik uit die groepering van grondtipes.

Die uiteindelige mikpunt is die identifisering van gewas- en veldekotope, dit is bodemklasse wat omskryf word in terme van terreinvorm, klimaat en grond. Die variasies van die hulpbronne binne 'n ekootoop is onvoldoende om die soorte gewasse of diere wat daarop vir produksie aangewend kan word, die potensiële opbrengs of die vereiste produksietegnieke betekenisvol te beïnvloed.

Wat die grondtipes betref, is daar uit 'n totaal van 69 1:250 000-kaarte wat die R.S.A. sal dek reeds 17 kaarte gedruk, 8 is gereed om gedruk te word, terwyl die veldwerk vir 18 verdere kaarte reeds voltooi is en die veldwerk vir nog 7 kaarte tans onderneem word.

Daar word beoog om die voorbereidingswerk vir die druk van kaarte te rekenariseer, waardeur die program aansienlik versnel sal kan word. Redelik homogene boerderygebiede is reeds vir die volgende gebiede afgebaken:

- Oos-Transvaal – hoëvelddeel van Transvaalstreek
- die totale Hoëveldstreek
- die totale Vrystaatstreek

- die Winterreënstreek, behalwe die Clanwilliam-omgewing
- Noord- en Suid-Natal sal binne afsienbare tyd afgebaken wees.

Die klassifikasie van die landbouhulpbronne en die afbakening van grondtipes en redelik homogene boerderygebiede word behartig deur die Navorsingsinstituut vir Grond en Besproeiing en die sewe streekorganisasies van die Departement.

Die doel met opbrengsnorme en produksietegnieke is om van enige ekotoop die boerderyvertakkings wat daarop beoefen kan word, die potensiele opbrengste wat behaal kan word en die daarmee gepaardgaande produksietegnieke te beskryf. Die Departement se streekorganisasies is met die medewerking van sy navorsingsinstitute nou in 'n posisie om in toenemende mate van sekerheid boerderyvertakkings, opbrengsnorme en produksietegnieke vir enige ekotoop in die R.S.A. te bepaal.

Dié stelling geld veral vir die graanproduserende gebiede op die binnelandse plato en die weigebiede waar bepaalde hulpskemas soos die veeverminderings- en veldherwinningskemas van toepassing was. Die verantwoordelikheid vir hierdie werk word geneem deur norm-ekotoopkomitees wat in al sewe streke van die Departement werksaam is. Bestuurslede, seksiehoofde (navorsing), hoofvoorligtingsbeamptes, ekonome, grondkundiges en landbouweerkundiges neem aan die proses deel. Die werksaamhede van die verskillende norm-ekotoopkomitees word deur 'n normewerkgroep gekoördineer, en die werkgroep is weer aan die Direktoraatskomitee vir Landboustreekontwikkeling verantwoordelik.

Kommunikasieprogramme word deur die 7 streekorganisasies met die oog op die bevordering van optimale bodembenutting op tou gesit. Tans is daar 143 van dié programme as projekte geregistreer, terwyl 94 soortgelyke programme gedurende die afgelope 4 jaar beëindig is. Die getal publikasies (opsommings) wat uit die voorligtingsprogramme gespruit het, is 98.

Die tegniese navorsingsprogram van die Departement is daarop gemik om norme en produksietegnieke te ontwikkel, en gedurende die jaar is daar 1 750 navorsingsprojekte geregistreer, terwyl 170 projekte gedurende dieselfde tydperk afgesluit is. Daar het 128 publikasies in *Landbounavorsing* en 200 publikasies in ander wetenskaplike tydskrifte uit die Departement se navorsingsprogram gespruit. Die navorsing word gedoen deur 11 navorsingsinstitute, drie navorsingsentrums en 7 landboustreke. Die grootste deel van die navorsingsprogram word deur die institute en sentrums uitgevoer, en dit dek die aspekte akkerbou, tuinbou, veekunde, veeartseny, plantbeskerming, plantkunde en landbouhulpbronne.

Daar word ook ekonomiese navorsing gedoen deur die Afdeling Landbouproduksie-ekonomie en die Afdeling Landbouemarkingsnavorsing:

Die navorsing van die Afdeling Landbouproduksie-ekonomie is gemik op die verkryging van beheer oor die gebruikreg van hulpbronne, die bepaling van minimum en optimum groottes van boerderyeenhede, bedryfsleer, inkomste- en kosteramings en spesifieke in-

en uitsetterverhoudings. Die totale navorsingsprogram sluit 11 sleutel- en 34 skakelprojekte in.

Die Afdeling Landbouemarkingsnavorsing spits sy werksaamhede toe op landbou-ekonomiese navorsing, die versameling, verwerking en beskikbaarstelling van statistiek, alles met die doel om die doeltreffende bemerking van landbouprodukte te bevorder. Die rigtings waarin die werksaamhede van die Afdeling verdeel is, is die bepaling, van landbou-ekonomiese tendense; bepaling van die landbou se bydrae tot die volkshuishouding; skatting van verwagte oeste, wolproduksie en veegetalle; binnelandse bemarkings; buitelandse bemerking en beskikbaarstelling van inligting en statistiek. Die getal projekte tans aan die gang is 32.

Die finansiering van die landbou-ontwikkelingsproses is 'n kardinale faset in die strewe na optimale bodembenutting. Landboufinansiering geskied deur die Landbank, wat onder die Minister van Finansies ressorteer, handelsbanke, ander privaat finansieringsinstansies, waarby die landboukoöperasies ingesluit is en dan die fondse wat kragtens die Wet op Landboukrediet, 1966, wat deur die Departement van Landbou en Visserie geadministreer word, voorsien word.

Die fondse ingevolge die Wet is om voorsiening te maak vir bystand aan persone wat die boerdery beoefen of onderneem om dit te beoefen, vir die uitoefening van beheer ten opsigte van verleende bystand en vir ander aangeleenthede wat daarmee in verband staan. Terwyl die fondsvoorsiening van die ander instansies daarop gemik is om kapitaal aan die meer kapitaalkragtige boere te voorsien is die fondse onder die Landboukredietwet bedoel om die minder gegoede boere met grondaankoop, produksielenings en so meer te help.

Sedert 1966 is daar 'n totale bedrag van R383,5 m ingevolge dié wet aan die boeregemeenskap uitbetaal. Die begroting vir 1981/82 beloop R55,3 m, wat soos volg saamgestel is:

* bewaring van grond en water	R4,8 m
* landboulenings vir produksiemiddele	R8,7 m
* aankoop van grond en verbeterings	R18,5 m
* bosaanplanting	R0,5 m
* skuldsamevoeging	R15,5 m
* plaasarbeidsbehuising:	
– lenings	R3,0 m
– rentesubsidies	R0,3 m
* noodleniging (droogte)	R4,0 m
* Die bedrag wat aan lenings vir die herstel van skade veroorsaak deur die onlangse vloede toegestaan gaan word, is nie hierby ingesluit nie en sal oor die volgende drie boekjare aansienlike afmetings aanneem.	

Van die totale bedrag hierbo genoem is daar R16,2 m geoormerk vir bystand aan die verafgeleë (grens)gebiede.

Verdere finansiering wat nie onder die Landboukredietwet ressorteer nie, het betrekking op rentesubsidies en oesversekering, waaraan tans 'n bedrag van ± R14,5 m bestee word.

Behalwe die voorsiening van fondse ingevolge die Landboukredietwet word daar ook fondse ingevolge

die Grondbewaringswet, 1969, beskikbaar gestel ter bestryding en voorkoming van gronderosie, die bewaring verbetering en wyse van benutting van die bodem en plantegroei en die beskerming van waterbronne.

Sedert 1948 is 'n totaal van R108,5 m ingevolge die wet uitbetaal, en die fondse is soos volg aangewend:

Grasrusoesskema (1958 tot 1971) R338 544

Veldherwinningskema (1966 tot 1971) R3 299 710

Veeverminderingkema (1969 tot 1979) R45 351 761

Vloedherstelskema – slegs grondbewaringswerke (1948 tot 1980) R733 523

Subsidies, grondbewaringswerke (1948 tot 80/81) R58 751 461

Fondse word ook beskikbaar gestel gedurende rampdroogtes. In die drie boekjare 1978/79 tot 1980/81 is die volgende bystand in die verband verleen:

Spoorvragrabatte op veevoer R8 230 000

Subsidie op veevoer R19 245 000

Lenings vir veevoer R14 000 000

Die ordelike en bestendige bemaking van landbouprodukte is 'n onontbeerlike skakel in die uitvoering van optimale bodembenutting. Die Departement het 'n beherende funksie in dié verband te vervul deur sy Afdeling Bemakingsadministrasie, wat as skakelpunt tussen die beheerraadstelsel en die Ministerie van Landbou en Visserie dien. Die Nasionale Bemakingsraad, sowel as die verskillende beheerrade funksioneer kragtens die Bemakingswet, 1968. Die wetsbepalings maak voorsiening vir die verkoop van landbouprodukte; vir die instelling van sekere rade in verband daarmee; vir die instelling van 'n nasionale mark; vir die gradering en standaardisering van landbouprodukte; en vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan. Tans is daar 21 beheerrade wat volgens verskillende skemas soos vasteprysskemas, eenkanaalpoel- en vloerpryskemas verantwoordelik is vir die bemaking van $\pm 80\%$ van ons totale landbouprodukte.

Die administrasie van noodsaaklike wette en die uitvoering van regulatoriese funksies en die toepassing van bepaalde skemas is 'n onlosmaaklike deel in die strewe na optimale bodembenutting. Die Departement van Landbou en Visserie administreer tans die volgende 33 wette:

Wet op Agentskapverkoop van Landbouprodukte, No. 12 van 1975

Wet op die Abattoirbedryf, No. 54 van 1976

Bemakingswet, No. 59 van 1968

Wet op Bevordering van Bevolkingsdigtheid en Aangewese Gebiede, No. 87 van 1979

Wet op Dieresiektes en Parasiete, No. 13 van 1956

Wet op die Beheer van Eierproduksie, No. 61 van 1970

Wet op Beheer van die Groot Constantia Staatslandgoed No. 24 van 1975

Grondbewaringswet, No. 76 van 1969

Wet op Higiëne by Dierslag, Vleis en Dierlike Produkte, No. 87 van 1967

Wet op die Kommissie vir Varsproduktemarke, No. 82 van 1970

Wet op Koöperatiewe Verenigings, No. 29 van 1939

Wet op Landboukrediet, No. 28 van 1966

Wet op Landbouplae, No. 3 van 1973

Wet op die Landbounavorsingsrekening, No. 37 van 1964

Wet op Misstowwe, Veevoedsel, Landboumiddels en Veemiddels, No. 36 van 1947

Omheiningswet, No. 31 van 1963

Wet op die Onderverdeling van Landbougrond, No. 70 van 1970

Wet op Onkruid, No. 42 van 1937

Wet op Planttelersregte, No. 15 van 1976

Plantverbeteringswet, No. 53 van 1976

Wet op Registrasie van Stamboekvee, No. 28 van 1957

Wet op die Suiwelnywerheid, No. 30 van 1961

Wet op Seevisserie, No. 48 van 1973

Wet op die Beskerming van Seevoëls en Robbe, No. 46 van 1973

Wet op die Tabak- en Wynnavorsingsrekening, No. 60 van 1960

Wet op die Uitvoer van Landbouprodukte, No. 51 van 1971

Veeverbeteringswet, No. 25 van 1977

Wet op Veebrandmerke, No. 87 van 1962

Veeartswet, No. 16 van 1933

Visnywerheid-Ontwikkelingswet, No. 86 van 1978

Wet op die Beheer oor Wyn en Spiritus, No. 47 van 1970

Wet op Wyn, Ander Gegiste Drank en Spiritualieë, No. 25 van 1957

Uit dié lys van wette kom die noodsaaklikheid sowel as die toepassing van elkeen daarvan baie duidelik na vore. Hoewel die toepassing van al die gemelde wette as noodsaaklik beskou word, kan die Grondbewaringswet, No. 76 van 1969, die Bemakingswet, No. 59 van 1968 en die Wet op Koöperatiewe Verenigings, No. 29 van 1939 as die drie pilare beskou word waarop die Republiek se landbou-ontwikkelingsproses rus.

Uit die verskillende wette spruit daar regulatoriese dienste en skemas waardeur die doelstellings van die wette bevorder word. So byvoorbeeld het die verskillende skemas ingevolge die Veeverbeteringswet No. 25 van 1977 die identifisering van minderwaardige genetiese materiaal volgens objektiewe meting en toetsing ten doel.

Die volgende skemas is van toepassing kragtens die gemelde wet:

* Nasionale vleisbeesprestasie- en nageslagstoetsskema

* Melkaantekening- en nageslagstoetsskema

* Vagtoetsskema vir wolskape

* Prestasietoetsskema vir vleisskape en bokke

* Varktoetsskema

* Ewekansige monster- en eierlêtoetsskema

* Ewekansige braaihoendertoetsskema

* Vagtoetsskema vir Angorabokke (onder oorweging)

Met die insameling van gegewens landwyd kom daar baie betroubare produksiegegevens jaarliks beskikbaar wat riglyne vir bedryfsvoering skep, waaruit ook knelpunte en riglyne vir navorsing en voorligting voortspruit. Soortgelyke voorbeelde kan onder meer vir plantproduksie, die beskerming van die landbouhulpbronne en dieresiektes aangehaal word.

Die wyse waarop die landboukundige mannekrag in die Republiek van Suid-Afrika op die oomblik ver-

snipper, is tussen staat-, semi-staat- en privaat sektor is 'n onrusbarende verskynsel wat tot ernstige nadelige gevolge lei. Dit het tot gevolg die ondermyning van multidissiplinêre optrede en laevlakse benutting, veral van hoogs opgeleide wetenskaplikes. Daar bestaan gevolglik 'n groot en uitdagende behoefte aan die koördinerende van die landboumannekrag.

Die behoefte kom duidelik na vore as die volgende verdeling van die landboukundige mannekrag gedurende 1977 in die Hoëveldstreek in oënskou geneem word:

TABEL 1

Die totale beskikbare vakkundige en tegniese mannekrag in die Hoëveldstreek, 1977

Instansie	Vakkundiges	Tegnici	Totaal
Departement Landboutegniese Dienste	64	72	136
Koöperasies	58	33	91
Privaat sektor (anders as koöperasies)	61	64	125
Totaal	183	169	352

Die koördinerende van landboumannekrag is 'n funksie wat die Departement hom geroepe voel om te vervul en waaraan reeds in aansienlike mate aandag gegee is. In die Hoëveld-, Natal- en Winterreënstreke is daar reeds besondere koördineringspogings van stapel gestuur ten opsigte van onkruidbestryding, brandstofbesparing, sprinkaanbestryding, wingerdstok-kompetisies, koringkultivarkompetisies, koringkultivarproewe, die suiwelbedryf, die varkbedryf en lupienverbouing.

As daar egter 'n terugblik op die samewerkingspogings gewerp word, kan daar ongelukkig nie beweer word dat hulle aan die oorspronklike doelstellings voldoen nie en het dit ongelukkig in die algemeen buitengewone en onrealistiese insette van die Departement as koördineerder vereis.

Die Departement handhaaf 'n baie noue kontak met die universiteite en veral met die verskillende landbou-fakulteite. Finansiële steun vir landboukundige navorsing word aan universiteite verleen, waarvoor 'n jaarlikse bedrag van nagenoeg 'n halfmiljoen rand beskikbaar gestel word. Die skakeling en koördinerende in dié verband geskied deur 'n komitee wat saamgestel is uit lede van die Departement en die universiteite. Die samestelling is as volg:

Die voorsitter van die Direktooraat van die komponens Landboutegniese Dienste van die Departement tree op as sameroeper. Verder bestaan die komitee tans uit drie hoofdirekteure van die Departement, 'n verteenwoordiger van die kantoor van die Eerste Minister se tak Wetenskapsbeplanning, 'n verteen-

woordiger van die President van die WNNR, die dekaan van die fakulteite van landbou aan die Universiteite van Pretoria, Stellenbosch en die Oranje-Vrystaat, die dekaan van die Fakulteit van Veeartsenykunde asook een verteenwoordiger van elkeen van die Universiteite van Natal, Kaapstad, Port Elizabeth en die Randse Afrikaanse Universiteit.

Die Departement handhaaf ook die nouste skakeling met die fakulteit van landbou aan die universiteite in verband met die opleiding van studente.

Wanneer die noodsaaklike fasette tot uitvoering van optimale bodembenutting op die keper beskou word, is dit duidelik dat hulle 'n onlosmaaklike eenheid uitmaak. 'n Goeie voorbeeld is die Navorsingsinstituut vir Vee- en Suiwelkunde, wat verantwoordelik is vir navorsing, wetstoepassing en die uitvoering van die prestasietoetsskemas.

Die interaksie tussen navorsing, voorligting, regulatoriese beheer en in dieselfde asem die interaksie tussen die tegniese, ekonomiese en finansiële aspek vorm so 'n hegte eenheid dat enige skeiding afbreuk aan die totale aksie sal veroorsaak.

Omdat die verskillende fasette van optimale bodembenutting so 'n hegte eenheid uitmaak, behoort die hantering daarvan deur een organisasie wat landwyd kan optree, waargeneem te word.

As die aard van die meeste van die fasette ontleed word, dui dit ook daarop dat dit binne die kader van 'n owerheidsorganisasie ressorteer, veral as in aanmerking geneem word dat dit die toepassing van wette, regulatoriese beheer en die uitvoering van finansiële sowel as nie-finansiële skemas en die koördinerende van mannekrag insluit.

Die Minister van Landbou en Visserie is oorhoofds vir die landboubeleid verantwoordelik, en hy word deur 'n adjunk-minister bygestaan. Die Departement van Landbou en Visserie, wat onder die Ministerie ressorteer, bestaan uit drie direktorate, naamlik een elkeen vir landboutegniese aangeleenthede, landbou-ekonomie en -bemarking en wets- en algemene administrasie. As hoof van die Departement tree die Direkteur-generaal van Landbou en Visserie in koördinerende hoedanigheid op ten opsigte van die beleid van die drie direktorate.

Die Ministerie en die Departement pleeg oor beleid-sake oor 'n wye front oorleg met die georganiseerde landbou en ander belanghebbendes. Dit geskied onder meer deur 'n skakelkomitee met die S.A. Landbou-unie, deur gespesialiseerde komitees van die georganiseerde landbou en ook deur die bywoning van landbou-unies se kongresse. Die Ministerie word verder bygestaan deur 'n groot aantal advieskomitees en liggame waarin verteenwoordigers van die Departement, die georganiseerde landbou, fabrikante en ander departemente en belange dien.

Uit die voorgaande uiteensetting kan daar met groot vertroue beweer word dat die samevoeging van die drie vorige departemente in die een departement van Landbou en Visserie 'n voorwaartse stap is met die oog op die nastrewing van die beginsels van optimale bodembenutting.

(Vervolg op bl. 52)